

2 TIMOTEO

Mexe wetfel pa' Pablo.

1 ¹Yakha' Pablo, yakha' apóstol qe ta'lets pa' Intata qe qa' henfel ha' Jesucristo qe pa' Intata yiwjutsiqen qu' jinefisij pa' witi'ax qu' natsat'ets'inij ha' Jesucristo.^a

²Ha'ne witfaakanek t'ejuyii ha' Timoteo. Hik hakha' hik lunye'j qu' ya'se' qe qi in hisu'un. Na'llek pa' Intata Dios qa ha' Yatsat'ax'inij Jesucristo qu' net'iftits ewets qa qu' nenq'elet'ej iye qa' nelisij iye pa' wit'ikesimeya'x'lekii.^b

³Nite' tsitapi ei qa k'iyinji'ij neluts qa najai qa hitjijetspha'm pa' Intata qii'ija in te'wisij, hikpa' he'yithayi'yi'm in lunye'jek pe' yaqwa'mhitsik'i in t'ithayi'yi'm, ma' qa hoksi'wen in nite' haqsii'kii pa' u'ax.^c

⁴Nite' tsitapi'ik'i in nekju' ke' et'illii, hisu'untax qu' k'ewen iye qa' qi qu' ets-sinheti'mkii iye.

⁵Qe nite' tsitapi'ij ewets in yijaa'ija in t'ek'enets pa' Intata. Ke' ewketi' Loida hikke' yojo'oj in tek'eenetsha pa' Intata qa hik lunye'j iye ke' enene Eunice, ma' qa tsikfee'letsha in akha' na'l e'm iye aka'an.^d

⁶Hik ta'hijupi' in k'akaktinij qu' itujinhetji' iye pa' nelisij pa' Intata in i'nk'aa he'yeku'm epji'.^e

⁷Qe pa' Intata nite' jiyelisij pa'qu' esprituye' qu' nata'lets qu' jine'nijiwei. Pa' Intata jiyelisij pa' Espíritu ta'lets pa'qu' int'unha'xe' qa ta'lets iye pa'qu' ineqsu'unka'xi'ij ene' week qa pa'qu' injunyejeje' qu' jinewetjet intok'oiha.^f

⁸Hik ta'hijupi' hasu'uj mewepinij qu' enfel ha' Yatsat'ax'inij. Qa hasu'uj iye mewepinyij qe in hoyophehitii ta'lets ha' Cristo. Enekijup yijat'ij qa' ku'miju't pe' a'tits wekwek qe ta'lets qu' enfel ke' te'líjei ha' Jesús qa pa' Intata qa' nelisij pa'qu' et'unha'xe'.^g

^a 1:1 Hch 13:9; 1Co 1:1; Ef 1:1; Col 1:1; 1Jn 2:25; 5:12 ^b 1:2 1Ti 1:2; 2Jn 3

^c 1:3 Hch 23:1; 24:16; Ro 9:1; 2Co 1:12; 1Ti 1:19; 3:9; He 10:22; 1P 3:21; Ef 1:6

^d 1:5 1Ti 1:5; Hch 16:1 ^e 1:6 1Ti 5:22 ^f 1:7 Jn 7:13; 14:27; Ro 8:15; 15:13,19; Lc 1:35; 4:14; 24:49; Hch 1:8; 4:33; 1Co 2:4; 13:1; Ef 3:16,20; 1Ts 1:5 ^g 1:8 Mr 8:38; Ro 1:16; 2Ti 1:12,16; Hch 4:33; 1Co 1:6; Ap 1:2,9; 12:17; 19:10; 20:4; Ef 3:1; 4:1; Flm 1,9; Lc 1:35; 2Co 13:4

⁹Hikpa' Dios hats jiyilin ma' qa tayai inijii qu' jintaqsiijkii pa' yisu'un. Aka'an nite' ta'lets pa'qu' jintaqsi'jtaxijkii. Lakha'le in ta'lets in yisu'unle qu' naqsiijkii qa qu' jini'fen iye qe ta'lets in hayiits pa'aj nikfe'lets qu' natsat'ets'inij ha' Jesucristo.^h

¹⁰Qa hane'ej qa hats te'wenhetii aka'an qe ta'lets in te'wenhetii ha' Jesucristo, hikha' Eqilina'x. Hikha' yiwu'enhentu' pa' let'unha'xtax pa' witwamhi' qa yaqsiijkii qu' ne'twenhetii pa' witi'fa'x nite' yili'ij qu' nata'lets ekewe' le'sits le'ljei.ⁱ

¹¹Hik ekewe' heinekumhi'yijijii' qa henfel qa heinekumhi'yijijii' iye qu' ya'postoli'ij qa qu' ya'maestroyi'ij iye.

¹²Qa hik ta'hijupi' in qi in haats'e'ej ekewe' wekwek. Qa nite'le hewepinij in henfel qe yakha' tsikfe'letsha ha' heik'enets qa tsikfee'letsha iye in qi'ija pa' let'unha'xijup qu' neje'lets ha'ne hats etisij yila'x yamijii qu' namtaxets pa' netuji' hatse!^j

¹³Itujtseikaninkitek'il kekhe'w'e hats lespi'ye'etij ta'lets eke' le'sits wi'tljei. Hasu'uj eqeku'u'lik'i qa' eni'hijii' iye qu' ineqsu'uni't qe ekewe'en ta'hii ha' Jesucristo.^k

¹⁴Pa' Espiritu Santo hikpa' i'n'init ji'teje'm hikpa' qu' ne'fenij qu' jeetetsha ekewe' hats nelisij le'ljei qu' enfel.

¹⁵Qa hats lenikfe'lets week hekhewe' ta'hii ha' sehe' Asia hats yak'esyik'uikii qa hats tsiwu'mi' qa week hekhewep hakha' Figelo qa ha' Hermógenes.^l

¹⁶Na'llek ha' Yatsat'ax'inij qu' ni'fen hekhewe' yatsat'etsij ha' Onesíforo qe hakha'an olotsij qa tsi'fenji'jii ma' qa' yet'unji'ij qa nite' iye yisu'un qu' newepinyij in ho'yophehiti'yij enewe' foto'lik'il.^m

¹⁷In i'nk'a namets ha'ne witset Roma qa aje'e't pa'aj qi in woyiikii. Ma' qa i'nk'a'le qa tsi'wen.ⁿ

¹⁸Na'llek pa' Yatsat'ax'inij qu' netisij ha' Yatsat'ax'inij qa' ni'fen hatse' hakha'an qu' namtaxets pa' netuji'. Akha' hats lenikfe'lets hakha'an in qi in jiyi'fen ha' witset'ii Efeso.^o

Ment'unhet qa pa' Jesucristo qa' ne'fen.

2 ¹Qa hik ta'hijupi' akha', ya's Timoteo, ment'unhet qa ha' Jesucristo qa' ne'fen ma' qa' et'une!^p

^h 1:9 Ro 8:28; 9:11; 11:14,29; He 3:1; Ef 1:11; 2:9; Fil 2:13; Pr 19:21; Is 42:6; 46:10; Hch 2:23; 4:28; 26:16 ⁱ 1:10 Lc 21:8; 2Ti 4:1; 1Jn 2:7,28; 5:12; Jn 8:51; Fil 3:10

^j 1:12 Fil 1:29; 2Ti 2:9; 4:8; 1Ti 1:11; 6:20; Tit 1:3; Fil 1:6 ^k 1:13 1Ti 1:10; 6:3; Tit 1:9; 2:1; 2Ti 2:2; 3:14 ^l 1:15 Hch 6:9; 16:6; 2Ti 4:10-16 ^m 1:16 Lc 1:50; 2Ti 4:19; Flm 7,10,20; Hch 16:26; 20:23; 21:33; 23:29; 26:29; Ef 6:20 ⁿ 1:17 Ro 1:7 ^o 1:18 Lc 1:50; Ef 1:1

^p 2:1 Ga 1:6; 2P 3:18

²Qa kekheve' hit'ij ewets Intata le'lijei hik aka'aj olots he' tsepi'ye'ej, kekheve'en uja'xle qu' ijatshenij pekhewe' qu' yijaa'ija qu' nisu'un qu' ninq'ijatshenij iye ekewe'en.^q

³Hasu'uj qu' newu'mju' pekhewe' wekwek a'tits ta'lets in tenfel ha' Jesucristo hik ejunye'je' yijat'ij na'aj oq'ophelinetsi'l in yaqsiiikii pa'qu' nit'ijets pa' tek'enets.^r

⁴Ham pa'qu' oq'ophelinetsi'le' qu' meheyi'ij qu' nithayiki pakhape' iye. Ewi'he in yisu'un qu' naqsiiikii qu' le'wisi'imkii pa' tek'enets qe hikpa' t'eku'miiji' ma' qa oq'ophelinetsi'lij.

⁵Qa hik lunye'j iye na'aj i'nji'teje'm ne'ej ikij wetju'l qu' nanaxtaxij nite' leke' qu' netestii qe nite' yaqsi'jijkii pakha' hats wenittaxij.

⁶Pakha' yithayiki pa' wit'enekju' qa hikpa' qu' nojo qu' netesti'yij pe'ye' pe' lei pa' wit'enekju'.^s

⁷Ijamti'ijupkiiha ekewe' hit'ij ewets qa ha' Yatsat'ax'inij qa' ne'fenij qu' enikfe'lik'iha week ekewe'en.

⁸Maxtayitik'iha, ha' Jesucristo hikha' wa'mtax qa i'nk'ate qa ila'x iye, qa hik hakha' iye ta'lets pa' David'ik'i. Hik aka' yit'ij ekewe' henfelji'ij le'sits wi'tlijei.^t

⁹Aka'an hik aka' ta'lets in qi in haats'e'ej ekewe' wekwek qa in ho'yophehiti'yij iye enewe' fofohik'il hik lunye'j qu' qi qu' haqsiiikii pa'qu' ul'axe' qa ekewe'le le'lijei pa' Intata qa nite' leke' qu' not'ophehiti.

¹⁰Qa hik ta'hijupi' in nite' leke' qu' netswu'mju' pekhewe' wekwek qe ta'lets pa' yeqsu'unka'xij pekhewe' jukhew qa efuts iye hats t'eku'miiji'kii pa'aj pa' Intata hats'inha qa' leke'ye' qu' iliyel'jeek hatse' ma' qa' nana'li'm iye pa' witisaxi'mkii nite' yili'ij ta'lets ha' Jesucristo.^u

¹¹Aka' qu' hit'ij wi'tlijei aka'an yijaa'ija: Qu' hats week jinanaxi'hju' ha' Cristo ma' qa' hats jina'njiiupekha hakha'an.^v

¹²Qu'nte' jinteliyi'ij yemjeetax pe' wekwek a'tits ma' qa' nana'l jeek pa'qu' jintenek'enhe'yij qu' jinamtaxii pa' tenek'enhe'yi'. Qa qu' jinewelkut'h'ijjkii ma' qa' newelkut'ij'ij inj kiyek.^w

¹³Inekhewel qu'nte' jintaqsi'j'ijjkii pa'qu' hats jineniwjutsiqentaxij, lakha'le qa nite' yisu'un qu'nte' naqsi'j'ijjkii pa'qu' hats neniwjutsiqenij qe nite' leke' qu' lakha' ye'le qu' nowotk'onlete'mkii.

In leqejkunenek'ej nite' lewepinij.

¹⁴Timoteo, iyeketijets iye aka'an qu' enfeli'm he' inefefetsipji' pa' Intata, hikpa' qu' ne'wenij qa hikpa' iye qu' nepi'ye'ej qu' enfeli'm he' inefefets qu' hasu'uj ul'etsewetju'kii. Aka'an ham

^q 2:2 2Ti 1:13; Nm 12:7 ^r 2:3 1Ti 1:18 ^s 2:6 1Co 9:10 ^t 2:8 Mt 17:9; Jn 21:14

^u 2:10 Stg 1:12; Mt 24:22; Lc 9:32; 24:26; Jn 17:24; 2Co 3:18; 1P 5:1,4; 2P 3:18

^v 2:11 1Ti 1:15; 3:1; 4:9; Tit 3:8; Jn 8:51 ^w 2:12 Ap 20:4

weju'hi'ij qe pe'qu' nepi'ye'ej in u'ets wetju'l ma' qa' niwu'enhet pe' laqjamtikineyejeitaxkii.^x

15 Aqsiijkii week pa' luk'e' pa' e'weju'hij qu' aqsiijkii hats'inha qu' qi qu' nisu'un hatse' pa' Intata pa' ithayijkit qe akha' in teqejkunenek'ej qa nite' tewepinij in lithayiyi'm. Qa yijaa'ija iye in hi'nq'ijatshenij kekhewe' yijaalija in wi'tlijei.^y

16 Me'nitoni'mets pekhewe' ham weju'hi'ij wi'tlijei t'ejuyiju'l ekewe' Intata le'lijei, qe pekhewe' nifel pekhewe' wi'tlijei ham weju'hi'ij week neluts les totsimits pa' yisu'un pa' Intata.^z

17 Qa pekhewe' i'nq'ijatshentaxij pekhewe'en qa week neluts qu' net'ijaifik'i qu' hik lunye'je' na'aj iftsax witja'me't in week neluts t'ijaifik'i hastaax qa yaq'al inj. Enewe'en i'nji'teje'm hakha' Himeneo qa ha' Fileto.^a

18 Hik hekhewe' ikik'uiifik'i qa yili'ijju' in tek'entaxik'i kekhewe' yijaalija in wi'tlijei qa yit'ijets in hats t'ani' pa' lahats'ij qu' ihiye' pe' hats naxju'. Ma' qa yiwu'enhetju' pa' nite' teqekuyejeitaxij ha' Cristo pe' uja'x.^b

19 Qa pa' Intata qa hatsle yeni' pe' ewi'l tetuk t'unji' qa yeni' iye pa' le'nikahat qa yit'ij: Ha' Yatsat'ax'inij nikfe'lets pekhewe' hats yatsat'etsij. Qa pakhap qa yit'ij: Ne'nitonimetsa pa' u'ax week pekhewe' yit'ij ka' hii ha' Yatsat'ax'inij.^c

20 Ne'ej ewi'l qi wititsi' nite' uja'xle qu' na'nifi ne'ej te'sits tok'ol oro qa ne'ej plata qe na'l iye ne'ej tok'ol najak qa ne'ej sehel iye. Na'l pe' t'ejuyets in qiji' pa'qu' neluye' qa na'l pe' t'ejuyetsek in tanatkinhe'yiji' pakha' tejilii nite' teke' qu' j'nt'eku'mets.^d

21 Pa'qu' nili'ij in yaqsiijkii pa' u'ax qa wenitonimetsa iye, pakha'an qa hik lunye'je' pekhewe' tok'ol t'ejuyets pa' qiji' le'wis nelu, qa' qi iye qu' natsathenii pa' Intata. Qa pa' Intata qa lees yisu'un in natkin. Pakha'an hats ham hami'ik'ui qu' teke'ye' qu' nithayiki pa'qu' le'wise'.^e

22 Ilatik'uiha pe' wekwek u'ets yisu'un pekhewe' mexe jutjanhets, mowo'oi yijat'ij pa' yatsathen qa pa'nte' witqekuye'jij pa' Intata qa pa' witeqsu'unka'x qa qu' nikesimen iye pa' atawe'j in lunyejeyek week pekhewe' yijaa'ija in iyinii pa' Intata qa yoksi'wen iye in nite' yaqsiijkii pa' u'ax.^f

23 Mewetwu'mik'uiha pekhewe' tefelhitii nite' yeqet'etskii in tefelhitiitax. Hats lenikfe'lets ekewe'en in na'l ne'ej u'etsij wetju'lkii

^x 2:14 1Ti 6:4 ^y 2:15 Ef 1:13; Col 1:5; Stg 1:18 ^z 2:16 Jud 18 ^a 2:17 1Ti 1:20

^b 2:18 Hch 17:32; 1Co 15:12-17; 2Ts 2:1-2; 1Ti 1:19; 6:21 ^c 2:19 Jos 23:7; Est 9:4; Ro 15:20; Ef 1:21; Nm 16:5,26-27; Pr 2:6; 3:7; Jn 10:14,27; 1Co 8:3; Hch 15:14; Lv 24:11,16;

Sal 6:9; 33:15; Is 26:13; 52:11; Jer 20:9 ^d 2:20 Ro 9:21 ^e 2:21 2Co 9:8; Ga 3:10; 1Ti 5:10

^f 2:22 1Ti 4:12; 6:11; Stg 4:7; Lc 12:51; 2Ti 1:2; He 12:14; 3Jn 15; Gn 13:4

²⁴ qe pa'qu' natsat'axij ha' Yatsat'ax'inij nite' le'wis qu' naqsiijkii qu' u'lets'i'it wetju'l pe'ye'. Nisu'un yijat'ij ene' week jukhew, qa nikfe'lets iye pa'qu' ninq'ijatshenij, qa nite' iye aje'e'et qu' na'nayu'umkii pe'ye',^g
²⁵ naqsi'ijjetskiiha yijat'ij qu' nenfeeli'mha pekhewe' qu' net'ejuitaxiju'l ekewe' le'sits wi'tl'ije. Qa pa' Intata q'ax qu' nilinenij pa' u'ax in yaqsiijkii ma' qa' nenikfe'lets pa' yijaa'ija,^h
²⁶ qa' nonompha'mkii qa' nilatik'uikii pa' witiwqe'l hikpa' nophe'taxijju' pa' inwo'met, ma' qa hik ta'hijupi' in yaqsiijkii pa' yisu'un pa' inwo'met.ⁱ

Pa' yaqsiijkii hatse' pe' jukhew pe' teke'lenju' nelutsji'.

3 ¹ Les le'wis qu' enikfe'lets iye aka' hane'ej qu' henfel. Pekhewe' teke'lenju' nelutsji' qi qu' jutsitaxe' hatse'.^j
² Ene' jukhew qa efuts ewi'He qu' natjamti letets hatse', qi qu' nisu'un eke' l'astai, weniwqinhetij pa'qu' naqsiijkii, yumti qu' week nat'anipji' pekhewep, u'lets'ikii le'lije, nite' tek'enets pe'qu' l'alheye', nite' yi'sinhetij in testiitaxij pe'ye', nite' yiwqinhetij' pa'qu' l'unye'je'le pekhewe' ta'lets pa' Intata,^k
³ hamitsi'm pa' witeqsu'unka'x, nite' yisu'un qu' le'sits'i'it wetju'l pe'ye', wotk'oni'ijkii pa'qu' nenfeltaxijkii pe'ye', nite' wetje'hotok'oi yaqsi'jhi'ijkii pa'qu' nisu'un, hamitsi'm pa' witaq'iltiye'j, l'ejuihifetsij pa' le'wis,^l
⁴ yawitji'iji' pe'ye' pe'qu' lejuwaikaaletaxija, nite' yijamti eku'ujupkii in yaqsiijkii pe'ye', yumti qu' qitse'ji' wiikfik'i, les yaftsin eke' wekwek qa nite' yaftsin pa' Intata.^m
⁵ Enewe'en hik qu' l'unyejeje' ne'ej woo'oiha pa' Intata qa nite'le yumti qu' yijaa'ija pe'qu' nepi'ye'taxik'i ke' Intata le'lije qa hik ta'hijupi' in nite' leke' qu' nana'li'm pa' Intata let'unha'x. Menitoni'metsha enewe'enⁿ
⁶ qe enewe'en na'l pe' uyik'i' pe' wititsil qa wo'tk'oni'mkii pe' nite' teqenel'uikii efuts yoksi'wentax pe' olots lewu'lets qa ewi'He in nikfeliyu'lets pe'qu' i'nk'a nepiye'ek'i u'ets.^o
⁷ Pekhewe' efuts week lahatsiyij wenijatshenij qa nikfe'lets, qa nite'le leke' qu' nenikfe'lets pa' yijaa'ija.^p
⁸ Pekhewe' uyik'i' pe' wititsil. Pekhewe'en hik qu' l'unyejeje' pa'aj pa' Janes qa pa' Jambres in t'ejuyiju'l pa'aj pa' Moises'ik'i. Pekhewe'en l'ejuihifetsij pa' yijaa'ija. Ewi'He in yijamti'lets pa' u'ax. Nite' yijaa'ija qu' nittaxijets qu' nijayan pa' Intata.^q
⁹ Qa nite'le leke' qu' nape qe week qu' nenikfe'lets hatse' pa' l'unyejejei in aqawitjinhets in l'unyejejek pa'aj pekhewe' wetsjuk t'ejuyiju'l pa'aj pa' Moises'ik'i in nite' weju'hiju'l pa'aj.

^g 2:24 Ap 11:8; Jn 6:52; Hch 7:26; Stg 4:2 ^h 2:25 Stg 3:13; Hch 26:20; Ro 2:4; 2Co 7:9-10
ⁱ 2:26 1Ti 3:7; Jn 1:13 ^j 3:1 Jn 6:39; Fil 1:6; 1P 1:5; 2P 3:3; Jud 18 ^k 3:2 Fil 2:21; Lc 16:14; 1:51; 1Ti 1:9; 3:3; 6:4,10; Pr 16:18; Ro 1:30 ^l 3:3 Jn 14:6; Tit 1:8 ^m 3:4 Lc 6:16; Hch 7:52; 19:36; 1Ti 3:6; 6:4; Fil 3:19 ⁿ 3:5 1Co 4:20; 2Co 13:4; Tit 1:16; Mt 7:15; 2Ts 3:6
^o 3:6 2P 1:4; 2:10 ^p 3:7 2Co 11:10; 1Ti 2:4; 2Ti 2:25; Tit 1:1 ^q 3:8 Ex 7:11-12; 8:18; 9:11; Sal 77:20; Mt 8:4; He 3:2; 1Co 14:14; Fil 4:7; 2Co 13:5-7

Timoteo yijayanij pa' ñunye'j pa' Pablo.

¹⁰Qa akha' Timoteo, akha' ñijayaanija qa ñaqsij'jikii iye kekhewe' k'inq'ijatshenij qa ñatsjayanij iye ka' yijunye'j, qa pa' hisu'un qu' haqsijikii, qa pa' nite' yeqekuye'jij pa' Intata, qa in nite' k'itaqsunijup pe'ye', qa in hisu'un iye ene' week, qa in nite' ts'itaxij pa' hisu'un qu' haqsijikii.^r

¹¹Qa ñatsjayanij iye ka' yijunye'j in hent'unhetiju'ñ in qi in hayawitjaxtiitax qa kekhewe' iye a'tits yinifenyajeikii in ñunye'jek ka' yijunye'jkii hakha' witset'ii Antioquía qa ka' yijunye'jkii iye ha' witset'ii Iconio qa ka' yijunye'jkii iye ha' witset'ii Listra. ¡Hayits qa qi in hayaatshenhetiikii! Qa week ekewe'en tsaqsij'jij ha' Yatsat'ax'inij.^s

¹²Qa yijaa'ija, week pekhewe' yijayan ha' Jesucristo pekhewe' yisu'uunija qu' naqsijikii pa' yisu'un pa' Intata ma' qa tawitjaxtii.^t

¹³Qa pekhewe'ñe yaqsijikii pa' ul'ax qa aqawitjinhets iye qa' week neñuts lees qi qu' net'ijayifik'i pa' ul'ax in yaqsijikii. Aqawitjinhetstax qa ñekhwel qa tawitjaxtiiju' ek.^u

¹⁴Qa akha' anqamkitek'ij yape'enha qu' aqsijikii kekhewe' hats ñenikfe'lets kekhewe'en yijaalija. Qa ñenikfe'lets iye ñekpa' nijatshenij,^v

¹⁵qa' menikfelitets iye in mente' e'qi in ñenikfe'lets ke' Intata ñe'lijei hik kekhewe' qu' nelisij pa'qu' ikfeliya'xe'kii qa' nijs'enii iye pa'nte' witqekuye'jij ha' Jesucristo qa' nelisij pa' witiñax nite' yili'ij.^w

¹⁶Week ke' Intata ñe'lijei ta'lets pa' ña'x pa' Intata. Ekewe'en weju'ñij qu' jiiñijatshenij pa' yijaa'ija. Qa yasin jii'ñe'ñmha iye pa' injunye'j in ul'ax qa yaqsijikii qu' jinatsathenket qa jiiñijatshenij pa' yatsathen^x

¹⁷hats'inha pa'qu' ñijayaanija pa' Intata qa' nenikfee'letsha qa' hats ham hamik'ui qu' naqsijikii pe' t'ejujets pa' Intata.^y

Me'ñq'ijatshenij ke' Intata ñe'lijei.

4 ¹Pa' Intata qa ha' Jesucristo hikha' yejeyumtshen hatse' pe' ñiii qa yejeyumtshen iye pe' naxju' qa pa' ñilithijiiju' qu' ne'twenhetiitaxija hatse' qa' netnek'enhei. Enewe'en tsepi'ye'ej aka' qu' k'ayaji'ijets.^z

²Enfel ke' Intata ñe'lijei, enfel in yamets pa' ñahats'ij in not'ax wetju'ñ qa ñunye'j jii'ij iye in hamtax pe'qu' nonot'ax wetju'ñ, enfeeli'mha pa' iikji'ha pa'qu' numtiletax pe'ye' hats'inha qa' nenikfe'lets, aq'ayinij pa'qu' nite' ñe'wise' pa'qu' naqsijikii, ijatshenij qa akakñinij iye qu' naqsijijikiiha qa hasu'uj qu' itaqsunijup.

^r 3:10 Pr 19:21; Hch 11:23; 1Co 13:1; 1Jn 4:16 ^s 3:11 Ga 5:24; Fil 3:10; Hch 13:14,51; 14:6,8,19,21; 16:2; 27:5 ^t 3:12 Jn 15:20; Hch 14:22; 2Co 4:9-10 ^u 3:13 Ap 20:10

^v 3:14 2Ti 1:13 ^w 3:15 Mt 26:54; 2P 1:20-21; Hch 4:12; 2Co 7:10; He 5:9

^x 3:16 2P 1:20-21 ^y 3:17 2Co 9:8; Ga 3:10; 1Ti 5:10; 2Ti 2:21 ^z 4:1 Jn 5:22-30; Ro 5:18; 14:9; 1P 4:5; Ap 18:8; 19:11; Mr 1:15; Hch 20:25

³Qe yamets hatse' lahats'ij qu' hats nite' nisu'uuni'ija pa' yijaa'ija in yittaxij eke' Intata le'lijei. Ewi'He hatse' qu' nisu'un qu' nepiye'ek'i pakha' qu' lekhewe'le qu' nisu'un. Ma' qa' nowo'oikii pe'qu' nijatshenij pakha' lekhewelle in yisu'un qu' nepiye'ek'i.^a

⁴Nite' nexpikeyu'uj hatse' pa' yijaa'ija in yit'ij ekewe' Intata le'lijei, qe ewi'He qu' nenexpikeyu'uj ne'ej tefelhitiyik'i nite' yijaalija (cuentos).^b

⁵Qa akha', week ne'uts matjanitheenija. Hasu'uj neqenijan ej pekhewe' a'tits. Aqsiiikii pa' ithayijkit qu' ma'ajfik'i qu' enfel ha' Jesucristo. Le'wis qu' aqsi'jijkiiha pakha' hats l'ithayiki.^c

⁶Qe yakha' hats hik yijunye'j na'aj ofrenda iweli' qu' na'natsiiiju' hatse' pe' meti'm pa' t'ejuyets na'aj witqisit ofrenda qe pa' lahats'ij qu' hailanhetii qa' hawa'm hats k'esets.^d

⁷Yakha' qi in hawatlanipji' eke' le'lijei ha' Cristo qa hawa'nq'an iye qa hane'ej qa hats tsaqhat'axij ekewe'en. Qa pakha'le nite' yeqekuye'jjj ha' Jesucristo qa nite' hili'ij.

⁸Pa' yija' hatse' hats ts'otki'ik'ui, pakha'an yija' hatse' ta'lets in haqsiiikii pa' yatsathen. Ha' Yatsat'ax'inij hikha' juez yatsathen tselisij hatse' qu' namtaxets pa' ne'uji'. Qa nite' ye'ewi'He qu' neslisij qe week iye pekhewe' yisu'unik'ui qu' netpiltaxju'.^e

⁹Mowoqeku'ui wat'ij qu' aje'e'el anam qa' jinewe'twen iye.^f

¹⁰Qe ha' Demas hats tsiwu'mi' qe les in yisu'un ha'ne sehe' epji' qa hats yamii ha' witset Tesalónica. Qa ha' Crescente qa yamiyek ha' witset Galacia. Qa hakha'le Tito qa yamiyek ha' witset Dalmacia.^g

¹¹Ewi'He na' Lucas in amanyijup. Eqe'mets ha' Marcos qu' ijts'eye'kii qa' enka'xyii qe hakha'an tsikfe'lets in leke' qu' jini'fenij ka' i'nithayijkit.^h

¹²Ha' Tíquico hikha' hukinii ha' witset Efeso.ⁱ

¹³Qu' enektax qa' enteneyij ha' yi'ntilafit ha' henejetijup ha' inefefe Carpo ha' witset'ii Troas, qa he' yifaakanhei iye, qa qu' nite' leke'ye' qu' week enka'x he' witfaakanhei qa lees hisu'un qu' enka'x he' inqa'met l'ajits witfaakanhei.^j

¹⁴Ha' Alejandro nijketits naqsi'jju' qi in u'ax ka' yaqsi'j ye'mijkii. Ha' Yatsat'ax'inij qu' nepiletipji' hatse' ka' yaqsiiikii.^k

¹⁵Qa akha' iye jehiju'l hakha'an, qe hakha'an qi in t'ejuyiju'l kekhewe' jiwenq'ijatshentaxij.^l

¹⁶In i'nk'aa hewetka'xetsji' ha' juez ham pa'qu' netsi'fen. Week yak'esyik'uikii. K'iyinijets pa' Intata qu' hasu'uj nitanithen enewe'en.^m

^a 4:3 Ro 15:4 ^b 4:4 1Ti 1:4; 4:7; Tit 1:14; 2P 1:16 ^c 4:5 Hch 21:8; Ef 4:11 ^d 4:6 Gn 35:14; Fil 2:17 ^e 4:8 Jn 5:22-30; 15:17; Ap 12:1; Lc 18:2,6; Hch 10:42; He 12:23; Tit 2:13; 1Jn 2:28 ^f 4:9 Tit 3:12 ^g 4:10 Col 4:14; Flm 24; 2Ti 1:15; Hch 17:1; Ga 1:2; Tit 1:4 ^h 4:11 Col 4:14; Flm 24; Hch 15:37-39 ⁱ 4:12 Hch 20:4; Tit 3:12 ^j 4:13 Hch 16:8 ^k 4:14 1Ti 1:20 ^l 4:15 2Ti 1:14; 2P 3:17 ^m 4:16 2Ti 1:15

¹⁷Qa hakha'he Yatsat'ax'inij qa hikha' i'nyijup ma' qa tsit'unhet, qa hiwq'axinij in henfelji'ju' eke' wi'tlijei qa week tsepi'ye'ej, enewe'en nite' judiol. Qa hik ta'hijupi' in nite' teke' qu' nesluj pe' athilets qe ha' Yatsat'ax'inij i'nyijup.

¹⁸Ha' Yatsat'ax'inij tsilithinik'ui hatse' pa' u'ax ma' qa' natsaqsi'j qa' neska'xii pa' tenek'enne'yi' na' wa'sji'. Jitewqinhetji'ha ha' Yatsat'ax'inij ene' week lahatsiyij. Hik aka' qu' lunye'je' (Amén).ⁿ

Pablo qa wetfeli'm qe hats 'aka'the'he.

¹⁹Hewetfelii ke' Priscila qa ha' tewhe'ye' Aquila, qa week he' yatsat'etsij ha' Onesiforo.^o

²⁰Ha' Erasto amani' ha' witset'ii Corinto, qa ha'he Trófimo qa hiwu'mi' ha' witset'ii Mileto qe mexe wanqaats'e'.^p

²¹If'elitik'i qu' enek in mexente' yamets qu' k'uye'. Wetfelte' ei nakha' Eubulo qa na' Pudente, qa nakha' iye Lino, qa nekhe' Claudia qa week ne' inefetsipji' pa' Intata.

²²Ha' Yatsat'ax'inij qu' na'n ejupha. Qa pa' qi teqi'fenkeye'j qu' na'ni't ejupha iye.

ⁿ 4:18 Mr 1:15; Hch 20:25 ^o 4:19 Hch 18:2; 2Ti 1:16 ^p 4:20 Ro 16:23; Hch 20:4,15,17; 19:22; 21:29